KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.897/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 15 februari 2006 door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 december 2002 tot regeling van de samenstelling en bevoegdheden van de Wetenschappelijke Raad voor Ioniserende Stralingen opgericht bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle", heeft op 28 februari 2006 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe een aantal wijzigingen aan te brengen in het koninklijk besluit van 18 december 2002 tot regeling van de samenstelling en bevoegdheden van de Wetenschappelijke Raad voor Ioniserende Stralingen, opgericht bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

Wat de bevoegdheden van de Wetenschappelijke Raad betreft, wordt bepaald dat deze Raad ook op eigen initiatief advies kan geven, wordt zijn adviesbevoegdheid uitgebreid tot "het beleid inzake technische en wetenschappelijke projecten" en tot "(het volgen van) de evolutie van de kennis inzake nucleaire veiligheid, beveiliging en stralingsbescherming", en wordt bepaald dat leden van de Raad het Agentschap tijdelijk kunnen vertegenwoordigen in nationale en internationale organisaties (artikel 1 van het ontwerp).

De andere wijzigingen betreffen de aanwijzing van de voorzitter van de Wetenschappelijke Raad, de aard van zijn mandaat, de gevallen waarin het mandaat wordt beëindigd en de bevoegdheden van de voorzitter (artikel 2 van het ontwerp).

Ten slotte worden nog bepalingen toegevoegd betreffende het quorum dat vereist is om geldige beslissingen te nemen (artikel 3 van het ontwerp).

3.1. Het ontworpen koninklijk besluit vindt rechtsgrond in artikel 37, eerste lid, van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

Luidens die wetsbepaling wordt een Wetenschappelijke Raad opgericht die tot taak heeft het Agentschap te adviseren over het toezichtsbeleid, en meer bepaald, overeenkomstig artikel 16 van de voornoemde wet, vooraf advies uit te brengen voor het afgeven van vergunningen voor nieuwe nucleaire installaties of bij het hernieuwen van de vergunningen. De Koning regelt de samenstelling en de bevoegdheden van de Raad, die bestaat uit specialisten op het gebied van de kernenergie en van de veiligheid.

3.2. Het ontworpen artikel 6, § 3 (artikel 2 van het ontwerp), en het ontworpen artikel 10 (artikel 3 van het ontwerp) gaan weliswaar de uitdrukkelijke machtiging aan de Koning, bedoeld in artikel 37 van de wet te buiten, maar kunnen toch steunen op deze wetsbepaling, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Koning.

ALGEMENE OPMERKING

4. In verschillende bepalingen van het ontwerp is er geen overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst van het ontwerp:

- ontworpen artikel 2 (artikel 1 van het ontwerp): in de Nederlandse tekst is er geen equivalent van de woorden "d'ordre général ou particulier"; volgens de gemachtigde ambtenaar is de Franse tekst de juiste;

- ontworpen artikel 6, § 3 (artikel 2 van het ontwerp): "qui ont fait l'objet d'un avis de ce Conseil"/"die het voorwerp uitmaken van adviesaanvraag aan de Raad"; volgens de gemachtigde ambtenaar is de Franse tekst de juiste;

- ontworpen artikel 10 (artikel 3 van het ontwerp): de indeling in leden komt niet overeen; ontworpen tweede lid (Franse tekst) of ontworpen derde lid (Nederlandse tekst): "Le quorum requis pour qu'une décision soit valable"/"wordt het quorum

voor de beraadslaging en beslissing vastgesteld op" en "ne peuvent participer au vote ou à la décision"/"niet kunnen deelnemen aan de beraadslaging of beslissing"; volgens de gemachtigde ambtenaar is de Nederlandse tekst de juiste.

De tekst van het ontwerp dient dan ook, wat de voornoemde discordanties betreft, te worden herwerkt.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Aanhef

5. Het vierde lid van de aanhef dient te vervallen, nu sinds de wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bij de wet van 2 april 2003, geen beslissing van de Ministerraad meer noodzakelijk is omtrent het verzoek aan de Raad van State om advies te geven binnen een termijn van dertig dagen.

6. In het vijfde lid van de aanhef schrijve men: "... artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, ...".

Artikel 1

7. In het ontworpen artikel 2 kunnen de woorden ", evenals aangaande het beleid inzake technische en wetenschappelijke projecten" worden weggelaten.

Immers, de adviesbevoegdheid aangaande het beleid inzake technische en wetenschappelijke projecten lijkt reeds begrepen te zijn in de bevoegdheid om "advies te verstrekken over elke vraag aangaande de vergunningen, de reglementering, het toezicht of het terzake te volgen beleid".

8. Nog in het ontworpen artikel 2, wordt met de woorden "tijdelijk vertegenwoordigen (van het Agentschap) in nationale en internationale organisaties" volgens de gemachtigde ambtenaar het volgende bedoeld:

> "Aan de Voorzitter van de Wetenschappelijke Raad kan gevraagd worden deel te nemen aan vergaderingen van het IAEA, NEA, ...dit in een rol van technisch expert op het vlak van kernenergie en veiligheid. Het is niet de bedoeling dat de Voorzitter optreedt als woordvoerder van het Agentschap, noch dat hij/zij het Agentschap op enigerlei wijze kan verbinden."

Die bedoeling zou beter tot uiting komen indien de laatste volzin van het ontworpen artikel 2 zou worden aangepast derwijze dat het woord "vertegenwoordigen" wordt vermeden.

Artikel 2

9. Luidens het ontworpen artikel 6, § 1, eerste lid, wijst de bevoegde minister de voorzitter aan. Volgens de gemachtigde ambtenaar is het de bedoeling dat de voorzitter wordt gekozen uit de wetenschappelijke leden van de Raad, voor een duur van zes jaar.

De ontworpen bepaling dient in die zin te worden aangevuld.

10. Het ontworpen artikel 6, § 3, luidt als volgt:

> "§ 3. De voorzitter van de Wetenschappelijke Raad ondertekent mede de rapporten van het Agentschap inzake de vergunningsaanvragen die het voorwerp uitmaken van (een) adviesaanvraag aan de Raad in het kader van hoofdstuk II van het Algemeen Reglement tegen de bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren" [1].

(1) Hierna ARBIS.

Volgens de gemachtigde ambtenaar heeft het ontworpen artikel 6, § 3, de volgende draagwijdte:

> "De Wetenschappelijke Raad komt overeenkomstig de artikelen 6, 13 en 16 van het ARBIS enkel tussen in de vergunningsprocedure van de inrichtingen van klasse 1. De verwijzing naar hoofdstuk II van het Algemeen Reglement moet dan ook in die zin worden begrepen. In concreto komt de procedure er op neer dat bij het onderzoek van een vergunningsaanvraag een rapporteur wordt aangesteld die een samenvatting van het dossier maakt voor de leden van de Raad. De Voorzitter dient de dossiers die het Agentschap voorlegt aan de Raad te agenderen op de eerstvolgende vergadering. Voor het overige moet het artikel begrepen worden in die zin dat de Voorzitter de adviezen die de Wetenschappelijke Raad verstrekt, in naam van de Raad ondertekent."

Het ondertekenen van de adviezen van de Raad moet worden onderscheiden van het ondertekenen van de rapporten van het Agentschap. Dat de voorzitter de bedoelde adviezen ondertekent, is vanzelfsprekend. Dat hij "rapporten" van het Agentschap zou ondertekenen, is dat niet, aangezien hij dan een document zou moeten ondertekenen dat niet door de Raad wordt opgesteld.

De verwijzing naar hoofdstuk II van het ARBIS wordt bovendien best weggelaten. Het is immers steeds mogelijk dat er in de procedure voor het verlenen van de vergunningen wijzigingen worden aangebracht. Bovendien bepalen de artikelen 16 en 37 van de voornoemde wet van 15 april 1994 wanneer de Raad advies moet geven inzake vergunningen.

Voor zover men toch opteert voor een uitdrukkelijke bepaling, kan het ontworpen artikel 6, § 3, worden geredigeerd als volgt:

"§ 3. De voorzitter ondertekent de adviezen die door de Raad worden verstrekt."

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	kamervoorzitter,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevrouw R. THIELEMANS, eerste auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS D. ALBRECHT

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 39.897/3

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Ministre de l'Intérieur, le 15 février 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 18 décembre 2002 déterminant la composition et les compétences du Conseil scientifique des Rayonnements ionisants établi auprès de l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire", a donné le 28 février 2006 l'avis suivant:

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

Par ailleurs, le présent avis comporte également un certain nombre d'observations sur d'autres points. Il ne peut toutefois s'en déduire que, dans le délai qui lui est imparti, la section de législation a pu procéder à un examen exhaustif du projet.

*
* *

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis entend apporter un certain nombre de modifications dans l'arrêté royal du 18 décembre 2002 déterminant la composition et les compétences du Conseil scientifique des Rayonnements ionisants établi auprès de l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire.

En ce qui concerne les compétences du Conseil scientifique, le projet prévoit que celui-ci peut également rendre un avis de sa propre initiative, étend sa compétence d'avis à "(la politique relative aux) projets à caractère technique et scientifique" et au "(suivi de) l'évolution des connaissances en matière de sûreté nucléaire, de sécurité et de radioprotection" et dispose que les membres du Conseil scientifique peuvent représenter temporellement l'Agence dans les organisations nationales et internationales (article 1er du projet).

Les autres modifications concernent la désignation du président du Conseil scientifique, la nature de son mandat, les cas dans lesquels il est mis fin au mandat et les attributions du président (article 2 du projet).

Enfin, le projet insère encore des dispositions concernant le quorum requis pour prendre des décisions valables (article 3 du projet).

3.1. L'arrêté royal en projet trouve un fondement juridique dans l'article 37, alinéa 1er, de la loi du 15 avril 1994 relative à la protection de la population et de l'environnement contre les dangers résultant des rayonnements ionisants et relative à l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire.

Selon cette disposition législative, il est créé un Conseil scientifique dont la mission sera de conseiller l'Agence quant à sa politique de contrôle et plus particulièrement de donner, conformément à ce qui est dit à l'article 16 de la loi susvisée, un avis préalable aux autorisations à délivrer pour des nouvelles installations nucléaires ou lors du renouvellement d'autorisations. La composition et les pouvoirs du Conseil scientifique regroupant des personnalités de grande compétence en matière nucléaire et de sécurité sont déterminés par le Roi.

3.2. Nonobstant le fait que l'article 6, § 3, en projet (article 2 du projet) et l'article 10, en projet (article 3 du projet) excèdent l'habilitation expresse donnée au Roi par l'article 37 de la loi, ils peuvent néanmoins s'appuyer sur cette disposition législative, combinée au pouvoir général d'exécution du Roi.

OBSERVATION GÉNÉRALE

4. Dans différentes dispositions du projet, il y a discordance entre les textes français et néerlandais du projet:

- article 2, en projet (article 1er du projet): dans le texte néerlandais, il n'y a pas d'équivalent pour les mots "d'ordre général ou particulier"; selon le fonctionnaire délégué, c'est le texte français qui est correct;

- article 6, § 3, en projet (article 2 du projet): "qui ont fait l'objet d'un avis de ce Conseil"/"die het voorwerp uitmaken van adviesaanvraag aan de Raad"; selon le fonctionnaire délégué, c'est le texte français qui est correct;

- article 10, en projet (article 3 du projet): la division en alinéas ne correspond pas; alinéa 2, en projet (texte français) ou alinéa 3, en projet (texte néerlandais): "Le quorum requis pour qu'une décision soit valable"/"wordt het quorum voor de beraadslaging en beslissing vastgesteld op" et "ne peuvent participer au vote ou à la décision"/"niet kunnen deelnemen aan de beraadslaging of beslissing"; selon le fonctionnaire délégué, c'est le texte néerlandais qui est correct.

Il y aura lieu dès lors de remanier le texte du projet en ce qui concerne les discordances précitées.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

Préambule

5. On supprimera le quatrième alinéa du préambule dès lors que, depuis la modification des lois coordonnées sur le Conseil d'État par la loi du 2 avril 2003, la décision du Conseil des ministres n'est plus requise pour demander l'avis du Conseil d'État dans un délai de trente jours.

6. Au cinquième alinéa du préambule, on écrira: "... l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, ...".

Article 1er

7. À l'article 2, en projet, les mots ", ainsi que les projets à caractère technique ou scientifique" peuvent être supprimés.

En effet, la compétence d'avis concernant la politique relative aux projets à caractère technique ou scientifique semble déjà incluse dans le pouvoir de "remettre (lire: rendre) un avis (...) sur toute question (...) au sujet des autorisations, de la réglementation, du contrôle ou de la politique à suivre les concernant".

8. Toujours à l'article 2, en projet, le fonctionnaire délégué a déclaré que par les mots "représenter temporellement l'Agence dans les organisations nationales et internationales" il faut entendre ce qui suit:

> "Aan de Voorzitter van de Wetenschappelijke Raad kan gevraagd worden deel te nemen aan vergaderingen van het IAEA, NEA, ...dit in een rol van technisch expert op het vlak van kernenergie en veiligheid. Het is niet de bedoeling dat de Voorzitter optreedt als woordvoerder van het Agentschap, noch dat hij/zij het Agentschap op enigerlei wijze kan verbinden."

Cette intention serait mieux exprimée si la dernière phrase de l'article 2, en projet, était adaptée de manière à éviter l'emploi du mot "représenter".

Article 2

9. Selon l'article 6, § 1er, alinéa 1er, en projet, le ministre compétent désigne le président. Le fonctionnaire délégué a déclaré que l'intention est de choisir le président parmi les membres scientifiques du Conseil pour une durée de six ans.

On complétera en ce sens la disposition en projet.

10. L'article 6, § 3, en projet, s'énonce comme suit:

> "§ 3. Le président du Conseil scientifique cosigne les rapports de l'Agence relatifs aux demandes en autorisation (lire: demandes d'autorisation) des établissements qui ont fait l'objet d'un avis de ce Conseil dans le cadre des procédures du chapitre II du Règlement général de la protection de la population, des travailleurs et de l'environnement contre le danger des rayonnements ionisants" [1].

(1) Ci-après RGPRI.

Selon le fonctionnaire délégué, la portée de l'article 6, § 3, est la suivante:

> "De Wetenschappelijke Raad komt overeenkomstig de artikelen 6, 13 en 16 van het ARBIS enkel tussen in de vergunningsprocedure van de inrichtingen van klasse 1. De verwijzing naar hoofdstuk II van het Algemeen Reglement moet dan ook in die zin worden begrepen. In concreto komt de procedure er op neer dat bij het onderzoek van een vergunningsaanvraag een rapporteur wordt aangesteld die een samenvatting van het dossier maakt voor de leden van de Raad. De Voorzitter dient de dossiers die het Agentschap voorlegt aan de Raad te agenderen op de eerstvolgende vergadering. Voor het overige moet het artikel begrepen worden in die zin dat de Voorzitter de adviezen die de Wetenschappelijke Raad verstrekt, in naam van de Raad ondertekent."

La signature des avis du Conseil doit être distinguée de celle des rapports de l'Agence. Il va de soi que le président signe les avis en question. Ce n'est pas le cas pour ce qui est de signer les "rapports" de l'Agence, dès lors que, dans ce cas, il devrait signer un document qui n'est pas rédigé par le Conseil.

En outre, il est recommandé de supprimer la référence au chapitre II du RGPRI. Il est toujours possible, en effet, que des modifications soient apportées à la procédure d'octroi d'autorisations. Par ailleurs, les articles 16 et 37 de la loi précitée du 15 avril 1994 déterminent le moment où le Conseil doit donner un avis en matière d'autorisations.

Dans la mesure où l'on opterait malgré tout pour une disposition expresse, l'article 6, § 3, en projet, pourrait être rédigé comme suit:

"§ 3. Le président signe les avis rendus par le Conseil."

La chambre était composée de

Messieurs	D. ALBRECHT,	président de chambre,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	conseillers d'État,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assesseurs de la section de législation,
Madame	A. -M. GOOSSENS,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme R. THIELEMANS, premier auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. D. ALBRECHT.

LE GREFFIER, LE PRÉSIDENT,

A. -M. GOOSSENS D. ALBRECHT